

0308-0309- SS Marcellus I - Decreta ad universos episcopos per Antioenam Constitutos

O93, f. 29va; N442, f. 63vb; V630, f. 66ra; I83, f. 138va; VD38, f. 132ra

INCIPIUNT DECRETA MARCELLI PAPAE.

Dilectissimis fratribus universis episcopis per Antioenam^[1] ^[2] constitutis Marcellus.

Sollicitudinem^[3] omnium ecclesiarum iuxta apostolum circumferentes divinae circa nos gratiae memores esse debemus, qui^[4] nos per dignationis suae misericordiam ob^[5] hoc^[6] ad fastigium^[7] sacerdotale provexit^[8], ut mandatis ipsius inhaerentes in quadam^[9] sacerdotum <V630, f. 66rb> eius^[10] specula^[11] constituti^[12] prohibeamus illicita et sequenda^[13] doceamus. Unde directis per Bonifacium diaconum nostrum litteris admonemus, ut, quae male^[14] pullulant^[15], abscidantur et mala^[16] facta corriganentur atque^[17] bona sectentur et patrum nostrorum^[18] exempla et statuta imitentur.

Rogamus^[19] ergo vos, fratres, ut non aliud doceatis neque sentiatis quam, quod a beato Petro apostolo et a^[20] reliquis apostolis et patribus accepistis. <N442, f. 64ra> Ab illo enim primo instructi^[21] estis, ideo non oportet vos^[22] proprium derelinquere patrem et alteros <VD38, f. 132rb> sequi. Ipse enim ca<I83, f. 138vb>put est totius ecclesiae, cui ait dominus: Tu es Petrus, et super hanc petram aedificabo ecclesiam meam, et reliqua. Eius enim sedes primitus apud vos fuit, quae postea^[23] iubente domino Romam translata^[24] est, cui^[25] adminiculante^[26] gratia^[27] divina hodierna praesidemus^[28] die. Nec ab eius dispositione^[29] vos deviare oportet^[30], ad quam cuncta maiora ecclesiastica negotia divina disponente gratia^[31] iussa sunt referenda, ut ab ea regulariter disponantur, a qua sumpsere principia.

Si vestra vero Antiochena, quae olim^[32] prima erat, Romanae cessit^[33] sedi^[34], nulla est, quae eius non sit^[35] subiecta dicioni^[36], ad quam omnes quasi ad caput iuxta apostolorum eorumque successorum sanctiones^[37] episcopi^[38], qui voluerint, vel quibus necesse fuerit, suffugere^[39] ^[40] eamque appellare debent^[41], ut inde accipiant tuitionem^[42] et liberationem, unde acceperunt informationem^[43] atque consecrationem. Quod^[44] ^[45] omnibus minime convenit denegare episcopis, sed absque ulla^[46] custodia <VD38, f. 132va> aut excommunicatione^[47] vel damnatione vel^[48] exspoliatione libere ire concedatur. Simulque idem inspirante domino constituerunt, ut nulla fieret synodus praeter eiusdem sedis auctoritatem^[49], nec^[50] nullus^[51] episcopus^[52], nisi in legitima synodo suo tempore apostolica auctoritate convocata^[53] super quibuslibet criminibus pulsatus^[54] audiatur vel iudicetur, quia, ut paulo superius praelibatum^[55] ^[56] est, <O93, f. 29vb> episcoporum iudicia et summarum causarum negotia sive cuncta dubia apostolicae sedis auctoritate sunt agenda et finienda, et omnia^[57] comprovincialia^[58] negotia per huius^[59] sanctae universalis et^[60] apostolicae ecclesiae sunt auctoritatem^[61] retractanda, si huius ecclesiae pontifex praeceperit. Nec^[62] cui^[63] liceat sine praeiudicio Romanae ecclesiae, quae^[64] in omnibus causis debetur reverentia^[65] custodiri relictis his sacerdotibus^[66], qui in eadem provincia dei ecclesias^[67] nutu^[68] divino gubernant, ad alias convolare <V630, f. 66va> provincias vel aliarum^[69] provinciarum episcoporum iudicium expeti^[70] vel pati^[71], sed omnibus eiusdem provinciae episcopis congregatis iudicium^[72] auctoritate huius sedis terminetur, quod tamen, ut^[73] praefatum est, per eius vicarios, si libuerit^[74], <VD38, f. 132vb> episcopus retractandum et, quicquid iniuste actum est^[75], reformandum^[76] ^[77].

Pastoralis ergo cura officii nos admonet et^[78] destitutis^[79] succurrere et cuncta neglecta vel male acta reformare, ut ignis ille, quem dominus veniens misit in terram^[80], motu^[81] <N442, f. 64rb> crebrae^[82] ^[83] meditationis^[84] agitatus sic calescat, ut <I83, f. 139rb> ferveat, et sic inflammetur, ut luceat. Saepe^[85] enim dicendum et agendum est, quia male pullulantia^[86] fraterna caritate oportet resecurari^[87], ut^[88] bona crescendi et augmentandi^[89] amplissimum^[90] locum inveniant.

Nolite ergo, ut ait^[91] apostolus, plures fieri magistri, fratres mei, scientes, quoniam magis^[92] iudicium sumitis^[93]. In multis enim offendimus^[94] omnes. Si quis in verbo non offendit, hic perfectus est vir, potest etiam freno^[95] circumducere^[96] totum corpus. Si autem equorum^[97] frenos in ora mittimus ad consentiendum nobis, et omne corpus illorum circumferimus. Ecce et naves, cum magnae sint^[98] et a ventis validis^[99] minentur^[100], circumferuntur^[101] autem a modico^[102] gubernaculo^[103], <VD38, f. 133ra> ubi impetus dirigentis voluerit^[104], ita et lingua modicum quidem membrum est et magna exaltat^[105] ^[106]. Ecce quantus^[107] ignis, quam magnam silvam incendit. Et lingua ignis est, universitas iniquitatis. Lingua^[108] constituitur in membris nostris, quae maculat^[109] totum corpus et inflammat rotam^[110] ^[111] nativitatis nostrae inflammata a gehenna. Omnes enim^[112] naturae bestiarum et volucrum <I83, f. 139va> et serpentium, etiam ceterorum domantur et domatae^[113] sunt a natura humana. Linguam autem^[114] nullus hominum domare potest, inquietum malum, plena veneno^[115] mortifero. In ipsa benedicimus deum et patrem et in ipsa maledicimus homines, qui ad similitudinem dei facti sunt. Ex^[116] ^[117] ipso ore procedit benedictio et maledictio. Non oportet, fratres mei, haec^[118] ita fieri. Numquid fons de eodem foramine emanat^[119] dulcem et amaram aquam? Numquid^[120] potest, fratres mei, ficus olivas^[121] facere aut vitis ficus? Sic^[122] neque salsa^[123] dulcem potest facere aquam. Quis sapiens et disciplinatus inter vos osten<VD38, f. 133rb>dat^[124] ex bona conversatione^[125] operam^[126]

suam in mansuetudine^[127] sapientiae. Quod si zelum^[128] amarum habetis et contentiones^[129] in cordibus vestris^[130], nolite gloriari et mendaces esse adversus veritatem. Non est enim ista sapientia desursum descendens, sed terrena, animalis^[131] ^[132] et diabolica. Ubi enim^[133] zelus^[134] et contentio, ibi inconstantia^[135] <V630, f. 66vb> et omne opus pravum. Quae autem^[136] desursum est sapientia, primum quidem pudica^[137] ^[138], deinde <N442, f. 64va> pacifica, modesta^[139], suadibilis^[140], bonis consentiens^[141], plena misericordia et fructibus bonis, iudicans^[142] sine simulatione. Fructus <I83, f. 139vb> autem iustitiae in pace seminatur facientibus pacem. Propter quod succincti lumbos mentis vestrae, sobrii, perfecti sperate in eam^[143], quae offertur vobis gratiam^[144], in^[145] revelatione Iesu Christi, quasi filii oboedientiae non configurati^[146] prioribus ignorantiae vestrae desideriiis, sed secundum eum, qui vocavit vos sanctum, ut et ipsi sancti in^[147] omni conversatione sitis, quoniam scriptum est: Sancti eritis, quoniam ego sanctus^[148] sum. Et si patrem invocatis eum, qui sine acceptione personarum^[149] iudicat, <VD38, f. 133va> secundum uniuscuiusque opus in timore incolatus^[150] vestri tempore conversamini^[151] scientes, quod non corruptibili auro vel argento redempti estis de vana vestra conversatione paterna traditionis, sed precioso sanguine quasi agni incontaminati et immaculati^[152] Christi, praecogniti^[153] quidem ante constitutionem mundi, manifesti^[154] autem novissimis temporibus propter vos, qui per ipsum fideles estis in deo, qui suscitavit eum a mortuis et dedit ei gloriam, ut fides vestra et spes esset in deo. Animas vestras castificantes^[155] ^[156] in oboedientia^[157] caritatis, in fraternitatis amore, simplici^[158] ex corde invicem diligite^[159] attentius^[160], renati non ex semine^[161] corruptibili, sed incorruptibili per verbum dei <I83, f. 140ra> vivi et permanentis, quia omnis^[162] caro ut fenum et omnis gloria^[163] eius tamquam flos feni. Exaruit fenum et flos eius decidit, verbum autem domini <O93, f. 30ra> manet in aeternum, hoc est autem verbum quod evangelizatum^[164] ^[165] in^[166] vobis. Deponentes igitur omnem maliciam et omnem dolum^[167] et simulationes et invidias et omnes detractiones, sicut modo^[168] geniti^[169] infantes rationabiles^[170] sine^[171] do<VD38, f. 133vb>lo lac^[172] concupiscite^[173] ^[174], ut in eo^[175] crescatis in salutem, si gustastis, quoniam dulcis est dominus. Ad quem accedentes lapidem vivum ab hominibus quidem reprobatum, a deo autem^[176] electum et honorificatum, et ipsi tamquam^[177] lapides vivi superaedicamini, domos^[178] spirituales^[179], sacerdotium sanctum, offerre spirituales hostias acceptabiles deo per Iesum^[180] Christum, propter quod continet scriptura: Ecce ponam^[181] in^[182] Sion lapidem summum, angularem^[183] ^[184] electum, pretiosum, et qui crediderit in eum non <N442, f. 64vb> confundetur; vobis^[185] igitur honor credentibus, non credentibus autem lapis, quem reprobaverunt aedificantes, hic factus est in caput anguli et lapis offensionis et petra scandali his, qui offendunt^[186] verbo nec credunt, in quo et positi sunt. Vos autem genus electum, <V630, f. 67ra> regale sacerdotium, <I83, f. 140rb> gens sancta, populus acquisitionis, ut virtutes annuntietis eius, qui de tenebris vos vocavit in admirabile lumen suum. Estote ergo, carissimi, prudentes et vigilate in orationibus. Ante omnia autem mutuum^[187] in vobismetipsis caritatem continuam^[188] habentes, quia caritas <VD38, f. 134ra> operit multitudinem peccatorum, hospitales^[189] invicem sine murmuratione^[190] unusquisque, sicut accepit gratiam in alterutrum illam administrantes sicut boni dispensatores multiformis^[191] gratiae^[192] dei. Si quis loquitur, quasi sermones dei, si quis ministrat, tamquam ex virtute, quam administrat deus^[193], ut in omnibus honorificetur deus per Iesum Christum, cui est gloria et imperium in saecula saeculorum.. Amen.

Data Kal. April. Maxentio et Maximo^[194] vv. cc. cons.

O93, f. 30rb; N442, f. 64vb; V630, f. 67ra; I83, f. 140rb; VD38, f. 134rb

^[1] *am Rande* vel per antiochiam V630

^[2] Antiocenam] antiocenam provintiam VD38

^[3] *am Rande* Diligentia VD38

^[4] que VD38

^[5] ad O93, I83

^[6] hoc ad *korr. aus* hoc V630

^[7] *am Rande* sublimitate VD38

^[8] *interlinear* exaltavit VD38

^[9] quadam] qua deus I83

^[10] ei VD38

^[11] *am Rande* altitudine VD38

^[12] constituit I83

^[13] sequanda VD38

^[14] male *fehlt* I83

^[15] *am Rande* surgunt nascantur VD38

^[16] male I83

^[17] atque bona sectentur et patrum nostrorum exempla et statuta imitentur *fehlt* VD38

^[18] nostrum I83

^[19] *am Rande* De romana sede appellanda N442; *am Rande* De antiocena ecclesia I83

^[20] a *fehlt* VD38

[\[21\]](#) instructi *korr. aus* instructis *VD38*
[\[22\]](#) eos *V630; I83*
[\[23\]](#) posita *N442*
[\[24\]](#) translata *korr. aus* translato *V630*
[\[25\]](#) cuius *O93; cui] cui nos I83*
[\[26\]](#) *am Rande* auxiliante *VD38*
[\[27\]](#) gratia *korr. aus* gra *N442*
[\[28\]](#) praesedemus *O93; praesidentes V630; praesidemus korr. aus* praedemus *VD38*
[\[29\]](#) dispensatione *V630; dispositione VD38*
[\[30\]](#) oporteat *I83*
[\[31\]](#) gratia *korr. aus* gra *N442*
[\[32\]](#) *am Rande* aliquando *VD38*
[\[33\]](#) *am Rande* locum dedit *VD38*
[\[34\]](#) sedi *korr. aus* sede *V630*
[\[35\]](#) sit subiecta] subiecta sit *V630*
[\[36\]](#) *am Rande* potestati *VD38*
[\[37\]](#) *am Rande* institutiones *VD38*
[\[38\]](#) *am Rande* De romana sede appellanda *O93*
[\[39\]](#) *am Rande* adiuvari *VD38*
[\[40\]](#) suffragari *VD38*
[\[41\]](#) debent *fehlt I83*
[\[42\]](#) tuitionem et liberationem *korr. aus* tuitionem *I83*
[\[43\]](#) *am Rande* Doctrinam *VD38*
[\[44\]](#) *am Rande* Quod episcopis quibus necesse fuerit appellare sedem romanam minime convenit denegare *V630*
[\[45\]](#) Quod] Quod in *I83*
[\[46\]](#) ulla *korr. aus* ullo *V630; ulla fehlt I83*
[\[47\]](#) excommunicatione *korr. aus* excommunicationem *I83*
[\[48\]](#) aut *V630; N442; VD38*
[\[49\]](#) auctoritate *O93; N442; I83*
[\[50\]](#) nec nullus episcopus, nisi in legitima synodo suo tempore apostolica auctoritate *fehlt I83; VD38*
[\[51\]](#) ullus *V630; N442*
[\[52\]](#) episcopus, nisi in legitima synodo suo tempore apostolica auctoritate *VD38*
[\[53\]](#) convocatis *I83; convocatus VD38*
[\[54\]](#) pulsatos *V630*
[\[55\]](#) *am Rande* breviter dictum *VD38*
[\[56\]](#) prelatum *I83*
[\[57\]](#) *am Rande* De retractandis negotiis si romanę ecclesię pontifex praeceperit *V630*
[\[58\]](#) comprovincialia] cum provinciali *I83; comprovincialium VD38*
[\[59\]](#) vim *V630*
[\[60\]](#) et *fehlt I83; VD38*
[\[61\]](#) auctoritatem *fehlt V630; N442; I83; VD38*
[\[62\]](#) Ne cui *korr. aus* Nec cui *V630*
[\[63\]](#) alicui *N442: I83*
[\[64\]](#) cui *N442; I83; VD38; cui korr. aus* cui quae *V630*
[\[65\]](#) *am Rande* honor *VD38*
[\[66\]](#) omnibus *I83*
[\[67\]](#) ecclesia *VD38*
[\[68\]](#) *am Rande* iussione *VD38*
[\[69\]](#) aliorum *V630; aliarum prius N442*
[\[70\]](#) *am Rande* exquiri
[\[71\]](#) *am Rande* sustinere *VD38*
[\[72\]](#) iudiciu *O93*
[\[73\]](#) *am Rande* et praedictum est *VD38*
[\[74\]](#) *am Rande* placuerit *VD38*
[\[75\]](#) est *fehlt VD38*
[\[76\]](#) *am Rande* restaurandum *VD38*
[\[77\]](#) reformandum *korr. aus* remandum *VD38*
[\[78\]](#) et *fehlt VD38*
[\[79\]](#) *am Rande* derelictis *VD38*
[\[80\]](#) terra *VD38*

[\[81\]](#) *am Rande* motione VD38
[\[82\]](#) *am Rande* spisse assidue VD38
[\[83\]](#) crebro *korr. aus* crebra V630
[\[84\]](#) emendationis V630
[\[85\]](#) Sape I83
[\[86\]](#) *am Rande* Nascentia crescentia VD38
[\[87\]](#) *am Rande* abscidi VD38
[\[88\]](#) et I83
[\[89\]](#) *am Rande* amplificandi VD38
[\[90\]](#) *am Rande* ditissimum VD38
[\[91\]](#) ait apostolus] apostolus ait V630
[\[92\]](#) malus VD38
[\[93\]](#) summetis VD38
[\[94\]](#) *am Rande* peccamus VD38
[\[95\]](#) *am Rande* moderamine VD38
[\[96\]](#) *am Rande* regere temperare VD38
[\[97\]](#) aequorum O93
[\[98\]](#) sunt V630
[\[99\]](#) *am Rande* fortibus VD38
[\[100\]](#) minantur *korr. aus* minatur I83
[\[101\]](#) *am Rande* reguntur circumducuntur VD38
[\[102\]](#) modico *korr. aus* moco V630
[\[103\]](#) gubernaculo *korr. aus* gubernacula V630
[\[104\]](#) voluerit *korr. aus* voluerint O93
[\[105\]](#) *am Rande* erigit sublevat VD38
[\[106\]](#) exultat I83
[\[107\]](#) *am Rande* Qua parvus VD38
[\[108\]](#) Linguam O93
[\[109\]](#) *am Rande* Corruptit VD38
[\[110\]](#) *am Rande* tempus quod volvitur sicut rota VD38
[\[111\]](#) rota VD38
[\[112\]](#) enim *fehlt* VD38
[\[113\]](#) domata V630; domitae VD38
[\[114\]](#) autem *korr. aus* aut N442
[\[115\]](#) veneno *korr. aus* veno VD38
[\[116\]](#) Ex ipso ore procedit benedictio et maledictio. Non oportet, fratres mei, haec ita fieri *fehlt* I83
[\[117\]](#) *am Rande* ex uno VD38
[\[118\]](#) haec *fehlt* VD38
[\[119\]](#) *am Rande* Producit VD38
[\[120\]](#) Numquid potest, fratres mei, ficus olivas facere aut vitis ficus? *fehlt* I83
[\[121\]](#) uvas VD38
[\[122\]](#) Sic neque] sciri et VD38
[\[123\]](#) falsa VD38
[\[124\]](#) osten VD38
[\[125\]](#) conversationem I83
[\[126\]](#) operam suam] opera sua V630
[\[127\]](#) mansuetudine *korr. aus* mansuedine N442
[\[128\]](#) *am Rande* Invidiam dolorem ardorem VD38
[\[129\]](#) contentiones] contentiones sunt VD38
[\[130\]](#) vestris] vestris sunt V630
[\[131\]](#) *am Rande* Carnalis VD38
[\[132\]](#) animalis *korr. aus* animalis V630
[\[133\]](#) enim] enim est N442
[\[134\]](#) *am Rande* Invidia VD38
[\[135\]](#) *am Rande* mentis constantia VD38
[\[136\]](#) enim VD38
[\[137\]](#) *am Rande* munda VD38
[\[138\]](#) pudica] pudica est V630
[\[139\]](#) *am Rande* Temperata VD38
[\[140\]](#) *am Rande* Exortatoria et flectens ad bonum hominis animam VD38

- [141] consciens O93
- [142] iudicans sine *korr. aus* iudicans N442
- [143] ea V630
- [144] gratia I83
- [145] *am Rande* In manifestatione hoc est in die iudicii VD38
- [146] *am Rande* Conformati VD38
- [147] in omni] nomine I83
- [148] sanctum VD38
- [149] personam, *am Rande* vel personarum V630
- [150] *am Rande* Peregrinationis VD38
- [151] *am Rande* vivite VD38
- [152] *am Rande* Incorrupti qui est sine macula peccati VD38
- [153] *am Rande* praesciti VD38
- [154] manifestati *korr. aus* manifesta V630; manifestati I83; VD38
- [155] *am Rande* Castis et mundo facientes VD38
- [156] testificantes V630
- [157] oboedientiam I83
- [158] simplices I83
- [159] diligentes I83
- [160] *am Rande* sollicitius diligentius VD38
- [161] semine *korr. aus* seminine VD38
- [162] omnis *fehlt* I83; VD38
- [163] gloriae O93
- [164] *am Rande* Adnuntiatum VD38
- [165] evangelizatum] evangelizatum est V630
- [166] in *korr. aus* a V630; in *fehlt* I83; est VD38
- [167] dolum *korr. aus* dolom VD38
- [168] modo *korr. aus* mo VD38
- [169] geniti *korr. aus* geni VD38
- [170] rationabile O93; N442; rationabiles] rationabiles et I83
- [171] *am Rande* sine fraude VD38
- [172] *am Rande* Dulcedinem verbi dei VD38
- [173] *am Rande* Desiderate VD38
- [174] conpuscite VD38
- [175] eos VD38
- [176] *autem korr. aus* autem quidem V630
- [177] taquam N442
- [178] domus I83; VD38
- [179] spiritalis I83; spiritalem VD38
- [180] Iesu I83
- [181] pono V630; N442
- [182] in *fehlt* I83
- [183] *am Rande* Angularis lapis christus dicitur quia duos parietes ex diverso venientes in semetipso coniunxit hoc est duos populos iudaicum et gentilem in una fide sociavit VD38
- [184] angulare VD38
- [185] vos I83
- [186] *am Rande* blasphemant VD38
- [187] *am Rande* Alternam hoc est invicem vos diligatis VD38
- [188] *am Rande* assidua perseverantem VD38
- [189] *am Rande* hospitium tribuentes VD38
- [190] murmurationem VD38
- [191] *am Rande* varie diverse VD38
- [192] gratia O93; I83
- [193] deus *fehlt* I83
- [194] maximiano I83; VD38